

TEATRO DAILĖ IR SCENOGRAFIJA

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių ir anglų kalbomis		Kodas	Studijų programa (-os)
Teatro dailė ir scenografija / History of Theatre Scenography and Stage Design		B079019	Scenos ir kino menų istorija ir kritika (teatras), Visos kitos (LPD)
Dėstytojas (-ai)			Padalinys
Koordinuojantis:	Doc. dr. Helmutas Šabasevičius		Meno istorijos ir teorijos katedra
Kitas (-i):			
Studijų pakopa		Dalyko (modulio) tipas	
Pirmoji (bakalauro)		Privalomas, pasirenkamas	
Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis / Studijų programa		Dėstymo kalba (-os)
Auditorinė	3 kursas, V semestras / Scenos ir kino menų istorija ir kritika, teatras Rudens semestras / Visos kitos (LPD)		Lietuvių k.
Reikalavimai studijuojančiajam			
Išankstiniai reikalavimai		Gretutiniai reikalavimai (jei yra)	
Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis valandomis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
3	80	46	34
Dalyko (modulio) tikslas			
Supažindinti su scenografijos istorija, raida, svarbiausiomis asmenybėmis bei jų darbų vieta besikeičiančioje teatro vaizdų ir prasmių sistemoje.			
Trumpa dalyko (modulio) anotacija (iki 500 simbolių)			
Dalykas supažindina su scenografijos ir teatro dailės istorija bei raida nuo seniausių laikų iki XXI a. pradžios. Aptariami teatrinio vaizdo kūrimo principai XVII–XVIII a. dvarų teatre, pastovių teatro scenų architektūros specifika ir raida XIX a., scenografijos integracija į XIX a. pabaigos – XX a. pradžios teatro sistemą. Analizuojama teatro vaizdų prigimties kaita šiuolaikiniame teatre, svarbiausių scenografų kūryba, teatro ir dailės bei vizualiosios kultūros apskritai ryšiai ir sąveika.			

Numatomi programos studijų rezultatai	Numatomi studijų dalyko (modulio) studijų rezultatai	Dalyko studijų metodai	Studentų pasiekimų vertinimo metodai
Kritiškas ir analitinis mąstymas (1)	Gebės kritiškai mąstyti analizuodami teatro dailės formas, esminius įvairių teatro dailės stilių ypatumus bei estetines, komunikacines, socialines teatro dailės funkcijas (1.1)	Paskaita, seminarai, aktyvaus mokymosi metodai (grupės diskusijos) tiriamieji (informacijos paieška, atranka, analizė, pateikimas) metodai, savarankiškas darbas	Kaupiamasis: dalyvavimas seminaruose, rašto darbas, egzaminas
Gebėjimas efektyviai panaudoti teorines ir istorines žinias, atskleidžiant scenos ir kino menų estetikos specifiką, raidos dėsningumus ir meninę įvairovę. (6)	Žinos teatro dailės raidos ypatumus, teatro dailės formas, esminius įvairių teatro dailės stilių ypatumus, estetines, komunikacines ir socialines teatro dailės funkcijas, gebės tai analizuoti ir kritiškai vertinti (6.1)		
Gebėjimas atlikti profesionalų scenos ir kino meno kūrinio ar reiškinių tyrimą ir pasirinkti tinkamiausią formą šio tyrimo rezultatams pristatyti. (7)	Žinos teatro dailės analizės metodus ir gebės juos taikyti praktiškai, atlikdami dalyko apraše numatytas rašto užduotis (7.2)		
	Dalyko studijose įgytas istorines ir teorines žinias gebės taikyti savarankiškai atlikdami teatro reiškinių analizę. (7.1)		
Gebėjimas panaudoti teorines žinias praktinėje profesinėje veikloje. (9)	Gebės analizuoti ir vertinti teatro dailės reiškinius Lietuvos ir pasaulio kultūros kontekste praktinėje profesinėje veikloje (9.1)		

Temos (repertuaro reikalavimai)	Kontaktinis darbas				Savarankiškas darbas	Savarankiškų studijų užduotys
	Teoriniai užsiėmimai	Grupiniai užsiėmimai	Individualūs užsiėmimai	Iš viso kontaktinio darbo valandų		
1. Supažindinimas su studijų planu, programos turiniu, darbo tvarka, pagrindinėmis temomis, rekomenduojama literatūra, atsiskaitymo reikalavimais.	1			1	4	Pasirengti seminarui apie LDK mokyklinio teatro vaidų kūrimo ypatybes
2. Lietuvos mokyklinio teatro vaidų kalba: simboliai, metaforos, alegorijos.	1	2		3		
3. Teatrinio vaido kūrimo principai Lietuvos teatre XVII a. Operų pastatymai Vilniaus žemutinėje pilyje ir jų kultūrinis kontekstas.	2			2		
4. Lietuvos didžiosios kunigaikštystės dvarų teatras: geografinė, vaidinimo vietos bei sceninio vaido kūrimo principai.	2	1		3	4	Pasirengti seminarui apie XVIII a. pab. – XIX a. Lietuvos teatro vaido kūrimo principus
5. Miesto teatro įkūrimas Vilniuje 1785 m. Teatro pastatai bei svarbiausi scenografijos modeliai.	2	2		4		
6. Teatro ir dailės sąveika ribiniuose kultūros žanruose: gyvieji paveikslai, parateatriniai renginiai (valstybinės šventės, ritualai).	2	1		3		
7. XIX a. pabaigos – XX a. I dešimtmečio teatras ir dailė.	2	1		3		
8. Valstybės teatras Kaune: svarbiausios teatro dailės stilistinės tendencijos bei jų sąveika su Lietuvos dailės istorija.	1	1		2	4	Pasirengti seminarui apie Mstislavo Dobužinskio, Stasio Ušinsko ir Liudo Truikio kūrybą XX a. I pusėje
9. XX a. 3 – 4 dešimtmečių teatro dailė. Mstislavas Dobužinskis, Stasys Ušinskas, Liudas Truikys	2	2		4		
10. Teatro dailės tendencijos II pasaulinio karo ir pokario metais.	2					
11. Sovietinio laikotarpio teatro dailės bruožai.	2	1		3		
12. XX a. septintojo dešimtmečio teatro dailės bruožai ir jų sąsajos su „tyliojo modernizmo“ estetika.	1			1		
13. Atsinaujinimo tendencijos XX a. aštuntojo dešimtmečio Lietuvos scenografijoje.	1	1		2		
14. Dailininkas ir teatras XX a. pabaigos teatre.	2			2		
15. Lietuvos teatro dailės situacija XX a. paskutiniajame dešimtmetyje.	1			1	12	Rašto darbo rengimas
16. Lėlių teatro vaidų ir formų kalba.	2			2		
17. XXI a. pradžios Lietuvos teatro dailė: kūrėjai ir tendencijos	2	2		4	4	Pasirengti seminarui apie XXI a. pradžios Lietuvos teatro dailę
18. Užsienio dailininkai XX a. pabaigos – XXI a. pradžios Lietuvos teatro scenoje.	2			2		
19. Scenografijos mokymas. Scenografijos parodos. Scenografijos kritika.	2			2	6	Pasiruošimas egzaminui
Iš viso:	32	14	0	46	34	

Vertinimo strategija	Svoris, proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
----------------------	---------------	---------------------	----------------------

Darbas auditorijoje seminarų metu	20 proc.	Semestro metu	Vertinamas dalyvavimo diskusijose ir aptarimuose aktyvumas, teatro dailės ir scenografijos žinios, lankomumas. <i>Vertinama taip:</i> 2 balai: aktyviai dalyvauja diskusijose, atsako į klausimus; 1 balas: dalyvauja diskusijose, atsako į užduotus klausimus; 0 balų: beveik nedalyvauja diskusijose arba praleido daugiau nei 1/3 seminarų
Rašto darbas (privalomas)	20 proc.	Semestro pabaigoje	<i>Vertinami šie rašto darbo aspektai:</i> - darbo struktūra ir apimtis; - analizė ir išvados - stilius ir rašto darbo kultūra <i>Vertinama taip:</i> 2 balai: darbo struktūra aiški, logiška, tinkamos apimtys; problemos analizė pasižymi naujumu ir originalumu, yra išsami, pagrįsta empirine ir teorine medžiaga, naudojamos įgytos žinios ir gebėjimai, tinkamai ir pagrįstai formuluojamos; tinkamai elgiamasi su empirine medžiaga ir šaltiniais, formuluotės ir stilius atitinka probleminio straipsnio reikalavimus. 1 balas: darbo struktūra stokoja aiškumo, logiškumo; analizė atlikta, bet nėra išsami, nepakankamai naudojamos empirine ir teorine medžiaga, įgytomis žiniomis, skiriamas; neviseškai tinkamai elgiamasi su empirine medžiaga ir šaltiniais, formuluotės ir stilius ne visiškai atitinka probleminio straipsnio reikalavimus. Nepateikus rašto baigiamojo egzamino laikyti neleidžiama
Baigiamasis egzaminas raštu	60 proc.	Egzaminų sesijos metu	<i>Egzaminą sudaro:</i> - Ikonografinis testas (20 proc. galutinio balo:); - du klausimai pagal temas (po 20 proc. galutinio balo kiekvienas, iš viso 40 proc.). <i>Vertinama taip:</i> 6 balai: teisingai atsakė į visus testo klausimus, puikiai atskleidė egzamino metu nurodytas temas; 5 balai: teisingai atsakė į penkis testo klausimus, labai gerai atskleidė egzamino metu nurodytas temas; 4 balai: teisingai atsakė į keturis testo klausimus, gerai atskleidė egzamino metu nurodytas temas; 3 balai: atsakė į tris testo klausimus, vidutiniškai atskleidė egzamino metu nurodytas temas; 2 balai: atsakė į du testo klausimus, iš patenkinamai atskleidė egzamino metu nurodytas temas; 1 balas: atsakė į vieną testo klausimą, silpnai atskleidė egzamino metu nurodytas temas; 0 balų: neteisingai atsakė į testo klausimus, neatskleidė egzamino metu nurodytų temų

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomi studijų šaltiniai				
Zaborskaitė, Vanda	1981	Prie Lietuvos teatro ištakų : XVI–XVIII a. mokyklinis teatras		Vilnius: Mokslas
Autorių kolektyvas	1982-1990	XX a. lietuvių dailės istorija. T. I–III		Vilnius: Vaga
Tumėnienė, Nijolė	1978	Stasys Ušinskas		Vilnius: Vaga
	2004	Scenos alchemikas: Liudas Truikys: kūrybos katalogas		Kaunas: Nacionalinis M.K. Čiurlionio dailės muziejus
	2006	Mstislavas Dobužinskis. Scenografija Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejaus rinkiniuose		Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla
	2008	Adomas Jacovskis. [Kūrybos albumas]		Vilnius: „Lietuvos aid“ galerija

	2010	Valingo grožio konstrukcijos. Stasys Ušinskas		Kaunas: Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus
Bakutytė, Vida	2012	Vilniaus miesto teatras: egzistencinių pokyčių keliu. 1785-1815		Vilnius: LKTI leidykla „Gervėlė“
Girdzijauskaitė, Audronė	2012	Virginija Idzelytė. Scenografija		Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla
Širvinskienė, Raimonda	2013	Ten, kur viskas daug labiau. Lietuvos teatro dailės žodynas		Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras
Girdzijauskaitė, Audronė	2015	Vitalijaus Mazūro aukso amžius		Vilnius: Kultūros barai
Girdzijauskaitė, Audronė	2017	Iš teatro ložės: XX a. lietuvių scenografijos metmenys		Vilnius: Meno rinkos agentūra
Širvinskienė, Raimonda	2018	Įrėminta erdvė. Lietuvos teatro dailė sovietmečiu		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla

Papildomi studijų šaltiniai

Autorių kolektyvas	2000	Lietuvių teatro istorija 1929-1935		Vilnius: „Gervėlė“
Autorių kolektyvas	2002	Lietuvių teatro istorija 1935-1940		Vilnius: „Gervėlė“
Autorių kolektyvas	2006	Lietuvių teatro istorija 1970-1980		Vilnius: „Gervėlė“
Pilbrow, Richard	2008	Stage lighting design: the art, the craft, the life		London : Nick Hern
Brockett, Oscar Gross	2010	Making the scene: a history of stage design and technology in Europe and the United States		San Antonio, Texas: Tobin theatre arts fund
	2011	Robert Wilson from within.		Paris: Arts Arena, The American University of Paris
Ehmann, Sven [editor]	2015	Liquid Spaces: Scenography, Installations, Spatial Experiences		Berlin : Gestalten
Берёзкин, Виктор	1997	Искусство сценографии мирового театра: В 2-х книгах (Книга 1. От истоков до начала XX века; Книга 2. Первая половина XX века)		Москва, Эдиториал УРСС

Patvirtinta Meno istorijos ir teorijos katedros: data, protokolo Nr.		
Registracijos studijų dalykų (modulių) registre data ir Nr.		